

Londra Festival Balesi Şehrimize Geliyor

Ünlü sanat topluluğu sürekli olarak turnelere çıkıyor baleyi tanıtıyor

İngilterenin meşhur Londra Festival balesi sanatçılarından Christine Hughes ile Alain Dubreul, Beatrix isimli balenin bir sahnesinde.

Onümüzdeki günlerde Türkiye'yi ziyaret ederek 8 ile 16 Nisan tarihleri arasında İstanbul'da, Şan sinemasında temsiller verecek olan ünlü Londra Festival Balesi, günümüzün en önemli uluslararası birkaç bale topluluklarından biri ve aynı zamanda tam kadrosu ile devamlı geziler yapan en büyük bale teşekkülüdür.

Bu ünlü sanat topluluğu, 1948 yılında kurulmuştu. Onceleri, Alicia Markova ve Anton Dolin'in başta buldukları bir bale grubu halinde İngilterenin muhtelif şehirlerinde temsiller vermekteydi. Bu geziler çok kısa bir zamanda o kadar olağanüstü bir başarıya erişmiş ki, turupun kurucusu olan Dr. Julian Braunsveg bunu derhal tam kadrolu bir bale topluluğu şeklinde teşkilatlandırdı.

İNGİLTERE DIŞINDA İLK TURNE

Bu suretle ilk olarak Londradaki Stoll tiyatrosunda temsiller vermeye başlayan Londra Festival Balesi, 1951 yılında İngiltere dışındaki ilk turnesine başladı. İlk olarak ziyaret edilen yer, içinde bulunduğumuz yüzyılın başlarında Diaghilev'in ünlü balesine merkez olan Montekarlo idi. Bu ilk gezinin olağanüstü başarısı, Londra Festival Balesinin göz kamaştırıcı bir süratle artan şöhretinde yepyeni bir çığır açmıştı.

Londradaki Stoll tiyatrosu, daha başlangıçtan itibaren sayıları binlerle artan seyirci kütelleri için küçük gelmeğe başlamış ve 1952 yılından itibaren temsillerine Royal Festival Hall'de devam etmişti. Halen Londra Festival Balesi, her yıl bu salonda 3 ay müddetle temsiller vermekte ve ortalama olarak gecede 3.000 seyirci resitaleri izlemektedir. Balenin bu başarılı faaliyeti, Büyük Britanya San'at Kurulunun ve Londra Belediyesinin destek ve himayesi altında yer almaktadır. Türkiye'ye yapılan ziyaret ise, aynı zamanda İngiliz Kültür Heyetinin himayesi ile gerçekleşmiş bulunmaktadır.

TÜRK BALE SININ KURUCUSU DAME NINETTE DE VALOIS FESTIVAL BALE Sİ İÇİN YENİ BİR BALE DÜZENLİYOR

1965 yılında, Türk balesinin kurucusu ünlü İngiliz bale üstadı Dame Ninette de Valois, «The Haunted Ballroom» (Peyrili balos alonu) isimli ünlü prodüksiyonunu Londra Festival Balesi için yeniden düzenlemişti. Bu balenin ilk temsilleri, Londradan önce, yapılan Güney Afrika turnesinde verildi. Gene aynı yıl, Balenin direktörlüğüne getirilen Donald Albery ile birlikte Londra Festival Balesi 1965 senesi Şubat ayında Çaykovski'nin «Kuğu Gölü» balesinin şimdiye kadar yapılan en büyük ve en göz kamaştırıcı prodüksiyonunu, ilk defa Venedikte sahneye koydu.

KUGU GÖLÜ

Londra Festival Balesi, İstanbul'daki temsillerine Kuğu Gölü balesinin bütün sanat dünyasını heyecanlandıran bu o-

lağanüstü prodüksiyonu ile başlamaktadır. Petipa ve Ivanov'un koreografileri üzerine Jack Carter tarafından düzenlenen bu şahane prodüksiyonun bir özelliği de, Çaykovski'nin bütün Kuğu Gölü müziğini eksiksiz olarak içine alan ve bestecinin orijinal partisiyonundaki sahne yönetimine aynen uyan yegâne prodüksiyon olmasıdır.

Londra Festival Balesinin prodüksiyonu, bestecinin orijinal görüşlerine tamamen uymak ve onun tasarladığı düzeni aynen muhafaza amacını güdüyor. Bu prodüksiyon özellikle 2'inci ve 3'ncü perdelerde, şimdiye kadar gelenek haline gelmiş olan sıradan ve değişikliklerden tamamen ayrılmaktadır. Meselâ bu yeni prodüksiyonda 2 inci perdedeki bütün bölümlerin orijinal sırasına riayet edilmektedir. Bu suretle, bu perde, ufak parçacıkların gelişigüzel sıralandığı bir dizi olmaktan çıkmış, tonal bağlantıların tabii sırası içerisinde müzikal yönden tam bir bütünlüğe kavuşmuştur. 3'üncü perdenin sonunda ise Ödette ile Ödülün bir arada buldukları sahneye eserin diğer prodüksiyonlarında yer verilmemektedir.

LES SYLPHIDES — GECE GÖLGESİ LE CORSAIR — PAQUITA

Londra Festival Balesinin İstanbul'da vereceği son beş temsiller programı, bale repertuarındaki en seçkin ve göz kamaştırıcı birer perdelik bale eserlerinden meydana gelmektedir.

Bu program Chopin'in müziği üzerine düzenlenmiş koreografisi Fokine tarafından hazırlanmış olan ünlü Les Sylphides balesi ile başlamaktadır. Les Sylphides'in bu prodüksiyonundaki sahne düzeni Hugh Stevenson tarafından hazırlanmıştır.

Aynı programın ikinci eserini, gene bir perdelik Gece Gölgesi teşkil etmektedir. Gece Gölgesinin müziği, büyük İtalyan bestecisi Vincenzo Bellini'nin temaları üzerine Vittorio Rosta tarafından düzenlenmiş ve Londra Festival Balesinin bu prodüksiyonunda George Balanchine'in koreografisi John Taras tarafından yeniden canlandırılmıştır. Balenin bu turnesi esnasında Gece Gölgesi, Bellini'nin yurdu olan İtalya'da olağanüstü bir hayranlıkla alkışlanmıştır. Bu eserden sonra, programda bale repertuarının her zaman fazla ilgi ile karşılanan Pas De Deux'lerinden biri olan Le Corsair bulunmaktadır.

Nihayet bu zengin program, gene bir perdelik bir bale eseri olan Paquita ile sona erecektir. Bir İspanyol atmosferi içinde yer alan Paquita, ilk

defa 1846 yılında Paris'te sahneye konmuştu. Deldevez'in müziği üzerine Roland Casenave bu prodüksiyonda eseri yeniden canlandırmaktadır.

ÜNLÜ BALE SANATKARLARI

Londra Festival Balesinin Galina Samtsova, John Gilpin, Andre Prokovsky, Diane Richards, Helen Starr ve David Adams gibi en ünlü yıldızları ve tam kadrosu ile şehrimizde vereceği temsiller orijinal sahne ve ışık düzeni altında cereyan edecek ve Baleye eşlik edecek olan Senfonik Orkestra Aubrey Bowran ile Michael Moores tarafından yönetilecektir.

LONDRA FESTIVAL BALE SININ BAŞ SANATÇILARI JOHN GILPIN

Bale çalışmalarına San'at Eğitim Okulunda başladı ve ünlü Ballet Rambert Okulunda devam etti. Daha sonra 2 yılını Ballet Rambert ile birlikte Avustralya ve Yeni Zelanda'da geçirdi. Yaptığı büyük bir Üzak Doğu gezisinden sonra Avrupa'ya dönerek önce Paris'teki Roland Peti Balesine girdi, 1950 yılında da Londra Festival Balesine katıldı.

Halen Londra Festival Balesinin baş dansörü olan John

Londra Festival Balesi sanatçılarından Galina Samtsova ile John Gilpin.

Gilpin 1950 yılından bu yana Ballet Rambert'in ve İngiltere Kralliyet Balesinin temsillerine de misafir sanatçı olarak iştirak etmiş.

John Gilpin, şimdiye kadar

İştirak etmiş.

John Gilpin, şimdiye kadar günümüzün en büyük balerininin hemen hemen hepsine sahne eşliği ve san'at dünyasının en önemli erkek balerinerlerinden biri olarak olağanüstü bir şöhrete ulaşmıştır.

GALINA SAMTSOVA

Rusyada dünyaya gelen Galina Samtsova Kiyef Bale Okulunda yetişti ve orada normal olarak dokuz yıl devam eden kursu 6 yılda tamamladı. Mezun olduktan sonra Kiyef Opera ve Bale Tiyatrosuna girdi. 1961 yılında Kanadalı bir bale sanatçısı ile evlenerek Kanadaya geçti ve Kanada Devlet Balesine katıldı.

1963 yılında Paris'de oynadığı Cinderella (Kül Kedisi) rolü onu bir gecede günümüzün en büyük yıldızları arasına yükseltti. 1964 yılında Londra Balesine katıldı. Bu güne kadar bütün Avrupada, Güney Amerikada ve Güney Afrikada sayısız temsiller verdi.

ANDRE PROKOVSKY

Bundan kısa bir süre önce, baş erkek-dansör olduğu New York City Balesinden ayrılarak Londra Festival Balesine geçen Andre Prokovsky, günümüzün en ünlü birkaç erkek bale sanatçısından biridir. Pariste doğmuş ve 18 yaşında Moskovadaki bir festivale katılarak «Gümüş Madalya»yı kazandı. Avrupaya avdetinden sonra, 1958-1960 yılları arasında Londra Festival Balesinde çalıştı.